

## Sanan juurille juurta jaksain

Jumalan Sana on äärettömän rikas, ehtymätön lähde. Vielä ihmeellisempänä sen kokee, jos saa edes pienen välähdyksen sen rikkauksiin tekstien alkukielillä. Tällä kertaa kurkistamme hepreankieliseen tekstiin ja saamme nähdä yhteyksiä ja merkityksiä, jotka käännöksistä eivät tule ilmi.

Omat heprean taitoni eivät ole häppöiset. Lukijan kannattaakin ottaa se huomioon! Raamatun hepreassa minulla on takana likimain saman verran opintoja kuin nykyisillä yliopiston teologeilla – se ei ole paljon. Onneksi löytyy kuitenkin lähdeaineistoksi kirjaa jos toista. Niinpä ilman erinomaista heprean taitoaakin on nykyisin mahdollista kurkistaa Raamatun heprean maailmaan ja innostua sen myötä Raamatun tutkimiseen.

Näin vuoden alkuun voisimme katsoa lyhyesti vaikkapa Raamattumme ensimmäistä sanaa. Suomalaisissa käännöksissä ensimmäinen sana ”**Alussa**” viittaa Jumalan luomistyön alkamiseen eikä tunnu muutoin kovin merkitykselliseltä.

Toisin on heprean kielessä. Heprean kielessä ensimmäinen sana on בראשית (lausutaan *Bereshit*). ”ב” (*be*) on prepositio (hepreahan luetaan oikealta vasemmalle), mikä ilmaisee mm. päätteen -ssa, jonkin avulla, - kanssa ja – välityksellä. Jälkimmäinen osa ראשית (*reshit*) merkitsee mm.alku, ensimmäinen, esikoinen, ensihedelmä. *Reshit*- sanan sanajuuri on ראש (*rosh*), mikä merkitsee mm. pää, huippu, paras, ylin. Olen lihavinut sanajuuren. Hepreassa sanajuuri tavallaan kokoaa sanan merkityksiä yhdeksi perheeksi.

UT:n tekstejä tunteva aavisteleekin jo nyt, mihin – tai paremminkin kehen - tässä viitataan. Kaikkein voimakkain yhtenäinen tekstiosuus, missä lähes kaikki ed.m. merkitykset liitetään Jeesukseen, on Paavalin Messias-hymnin maailman luomista koskevat jakeet Kolossalaiskirjeessä 1:15-20: Hän on näkymättömän Jumalan kuva, esikoinen, ennen koko luomakuntaa syntynyt. Hänen välityksellään luotiin kaikki, kaikki mitä on taivaissa ja maan päällä, näkyvä ja näkymätön, valtaistuimet, herruudet, kaikki vallat ja voimat. Kaikki on luotu hänen kauttaan ja häntä varten. Hän on ollut olemassa ennen kaikkea muuta, ja hän pitää kaiken koossa. Hän on myös ruumiin pää, ja ruumis on seurakunta. Hän on alku. Hän nousi esikoisena kuolleista, jotta hän olisi kaikessa ensimmäinen. Jumala näki hyväksi antaa kaiken täyteen asua hänessä sekä hänen välityksellään tehdä sovinnon ja hänen ristinsä verellä vahvistaa rauhan kaiken kanssa, mitä on maan päällä ja taivaissa (KR 1992).

Tämä, ilmeisesti uskontunnustuksena käytetyn hymnin osa, on kuin tuon yhden *Bereshit*-sanan koko täyteen avaamista. Myös esim. kohdista Joh 1: 1-3; I Kor 8:6; Hepr 1: 1-3. käy ilmi, kuinka Jeesus on ollut alusta asti: Hän on Luoja, Lunastaja, Kaiken Pää ja Hallitsija.

Juutalaiset näkivät jo ennen Jeesuksen aikaa Mooseksen kirjojen ensimmäisessä sanassa viittaukseen Viisauteen, jonka kanssa Jumala loi maailman. Snl 8: 22-31 kutsuu Jumalan persoonallista Viisautta esikoiseksi (jae 22, *reshit*). Kristityt omaksuivat kristologisen näkemyksen, jonka mukaan Jeesus on Jumalan Esikoinen (*reshit*) eli Hänen persoonallinen Viisautensa, jonka avulla Hän on luonut maailman ja joka on tullut ihmiseksi sovittamaan langenneen ihmisen Jumalan kanssa.

Raili Tanskanen  
Sipoo